

Boks 1. Virkningen på den opgjorte rå gennemsnitlige helårsfortjenester af populationsforskydninger i DA's statistik

I nedenstående eksempel er der i år 1 et antal virksomheder i statistikken med 400.000 ansatte, og et antal virksomheder uden for statistikken med et tilsvarende antal ansatte. Stigningstakten for alle – både i og uden for statistikken – er 3,0 pct. Men lønniveauerne er forskellige. Lønniveauet i år 1 for populationen i statistikken er 200.000 kr., mens det er 300.000 kr. for populationen udenfor statistikken. I år 2 begynder ekstra virksomheder med 40.000 ansatte at indberette til statistikken. Dermed er populationen i år 2 nu på 440.000 personer, og det gennemsnitlige lønniveau i populationen er 215.364 kr.

Anvendes alene de virksomheder – og dermed den population af ansatte – som er i statistikken i begge år bliver stigningstakten 3,0 pct. Det svarer til stigningstakten for alle ansatte, uanset lønniveau i år 1, og uanset om de tilhører populationen i statistikken eller ej. Men anvendes alle virksomheder, som indgår i statistikken i hver af årene, bliver stigningstakten i lønniveauet fra år 1 til år 2 på 7,7 pct. Forskellen skyldes alene, at ekstra virksomheder med et højere lønniveau begynder at indberette til statistikken.

	Antal lønmodtagere	Lønniveau, kr.		Stigningstakt, pct.
		År 1	år 2	
Virksomheder i statistik				
- i begge år	400.000	200.000	206.000	3,0
- kun i år 2	40.000	300.000	309.000	3,0
Virksomheder uden statistik				
- i begge år	360.000	300.000	309.000	3,0
- kun i år 1	40.000	300.000	309.000	3,0
Lønniveau		År 1	år 2	Stigningstakt
- alle i statistik indgår		200.000	215.364 ¹⁾	7,7
- kun identiske virksomheder indgår		200.000	206.000	3,0

$$1) (40.000 \cdot 309.000 + 400.000 \cdot 206.000) / 440.000 = 215.364$$

Med forbehold for manglende sammenlignelighed af lønbegreberne kan nævnes, at stigningstakten i den gennemsnitlige løn pr. beskæftiget i nationalregnskabet over samme periode var 9,6 pct. for hele den private sektor. I dette lønbegreb indgår de samlede ydelser i kontanter og naturalier, som arbejdsgiverne betaler deres ansatte for det leverede arbejde. Således er pensionsbidrag, overtidsbetaling mm., som fragår i opgørelsen af årslønnen til beregning af satsreguleringsprocenten, inkluderet i lønbegrebet i Nationalregnskabet, der således umiddelbart skal sammenlignes med den kumulerede stigningstakt fra strukturstatistikken på 11,8 pct. Nationalregnskabet omfatter dog også indirekte lønomkostninger for hvilke der var en lille stigning i perioden.

Nationalregnskabet bygger på en bearbejdning og afstemning af forskellige statistikkilder, herunder principielt særskilte opgørelser af virksomhedernes samlede lønudgifter og beskæftigelsen. Den gennemsnitlige løn herfra bygger på en metode, der er indirekte og bearbejdet. De foreløbige opgørelser bliver revideret betydeligt, og de endelige opgørelser foreligger med stor forsinkelse, hvilket gør statistikken uegnet som grundlag for lovmæssig regulering.

Nationalregnskabets løntal indeholder imidlertid alle former for skift i beskæftigelsens sammensætning og viser dermed også, at en metode, der inddrager disse forhold i et lønbegreb langt fra nødvendigvis ville indebære en højere satsregulering end den, der er baseret på DA's statistik, jf. også tabel 2.